

Natuurlijk Delfland
Postbus 133
2600 AC DELFT

NatuurlijkDelfland@knnv.nl
website: Delfland.knnv.nl
twitter: KNNVafdDelfland
facebook: KNNV-afdeling-Delfland
instagram: knnvafdelingdelfland

Nieuwsbrief 121 12 december 2021

Natuurlijk Delfland

Natuurlijk Delfland staat voor samenleven met de natuur

Het werkgebied omvat de gemeenten Westland, Midden-Delfland, Delft, Rijswijk (zuid), Ypenburg-Leidschenveen (Den Haag), Pijnacker-Nootdorp en Lansingerland.

Afdeling van de
Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging

VOORUITBLIK

Rubriek Lief en Leed

Leden die een geboorte meemaken, gaan trouwen, ziekenhuis opname, overledene in de directe kring. Stuur een bericht voor deze rubriek.

Annelies, Dank je heel hartelijk voor je donatie aan Natuurlijk Delfland: de opbrengst van je geraapte statiegeldflesjes in Tanthof. = € 6,05

Thema voor 2021: zaaien en maaien Natuur inclusief betekent samenleven met de natuur. Dit alles met het hoofd, hart en handen, oftewel met kennis en passie en door het beschermen van de natuur.

[klik hier voor meer informatie over het jaarthema](#)

Soort van het Seizoen: hazen en konijnen

Kijk uit naar hazen en konijnen, fotografeer deze, Stuur deze op en eerdere ervaringen met deze prachtige dieren via natuurlijkdelfland@knnv.nl

05/12, **dood konijn**, Heuvelweg, Zoetermeer, Marijke Heijne.

Heb je zin om bollen in Ypenburg te planten?

We hebben circa 1.000 biologische bollen van Odin Delft ontvangen met de vraag of wij een plantplek weten. En die hebben we.

De datum is nog niet zeker: 18 december is een optie, van 14:00 – 16:00 uur.

Geef je belangstelling op via medewerkernatuurlijkDelfland@gmail.com

De website

Vind jij deze bladzijde van onze website duidelijk? Kijk met je computer en je telefoon.

<https://delfland.knnv.nl/lid-worden-2/>

Stuur je reactie aan natuurlijkdelfland@knnv.nl

ma 13 december 2021 van 20:00 tot 21:00 lezing Hazen en Konijnen.

Deze zal via zoom plaatsvinden.

De volgende vragen worden beantwoord.

Overeenkomsten en verschillen tussen hazen en konijnen. Waarom staan ze nu op de Rode Lijst van bedreigde dieren? Wat kunnen we doen om weer een gezonde stand te krijgen? Ook is er gelegenheid om eigen ervaringen uit te wisselen.

Vraag een zoomcode aan via medewerkernatuurlijkDelfland@gmail.com

vr 17 december 2021 van 9:00 tot 11:00 Fietstocht Hazen en konijnen in de polder

Verzamelen: Wezelstraat 38, Delft

We gaan deze dieren in het veld bekijken, neem je camera, verrekijker, drinken en mondkapje mee. Onderweg doen we ook een drinkgelegenheid aan.

Aanmelden is verplicht via medewerkernatuurlijkDelfland@gmail.com

18 december 2021 van 10:00 tot 12:00, studiegroep Lichenen

Verzamelplek nog te bepalen excursie leider. (Harrie van der Hagen of Maarten Langbroek)

Het doel van een studiegroep is om met elkaar heel veel te leren van korstmossen. Je hoeft niet direct grote kennis van dit onderwerp te hebben wel verwachten we een actieve deelname.

Belangstellenden die kennis willen maken met de studiegroep worden uitgenodigd deze bijeenkomst bij te wonen. Als je wilt blijven komen is een lidmaatschap vereist. Deze studiegroep staat open voor alle leden van de KNNV in Zuid-Holland. Opgeven is verplicht via

karelmantegazzianum@gmail.com

18 december 2021 van 9:30 tot 12:30, wilgen knotten in Rijswijk

Verzamelplek: de Blokhut, Pieter Postmapad

Help mee de wilgen te knotten in Rijswijk of te wel het groene fitnessen. Natuurlijk Delfland zorgt voor gereedschap.

Corona maatregelen: blijf thuis als je koorts hebt, hoest e.d. Blijf minimaal 1.5 meter uit elkaar, neem je eigen beker en drinken mee, leen geen gereedschap aan anderen uit. Het is raadzaam stevige schoenen en nauwsluitende kleding te dragen.

Informatie: Geert van Poelgeest, 06 – 33 00 17 42, natuurlijkdeland@knnv.nl

18 december, 9:30 – 12:30 uur, wilgen knotten in Westland

Verzamelplek: Naaldwijk, vraag een uitnodiging

Help mee de wilgen te knotten in het Westland of te wel het groene fitnessen. Natuurlijk Westland zorgt voor gereedschap.

Corona maatregelen: blijf thuis als je koorts hebt, hoest e.d. Blijf minimaal 1.5 meter uit elkaar, Natuurlijk Delfland zorgt coronaproof voor drinken en een versnapering; leen geen gereedschap aan anderen uit.

Het is raadzaam stevige schoenen en nauwsluitende kleding te dragen. Ook wordt het zwerfvuil op en rond de knutplek geruimd door de Schoonmoeder van het Westland.

Informatie: Geert van Poelgeest, 06 – 33 00 17 42, natuurlijkdeland@knnv.nl

18 december, 10:00 – 12:30 uur, wilgen knotten in Delft

Verzamelen: Abtswoude / Vietnampad, Delft.

Help mee aan het onderhoud van de oude landschapselementen in Delfland!

Natuurlijk Delfland onderhoudt een aantal bijzondere landschapselementen in Delfland. Er is altijd werk te doen onder deskundige leiding. Help mee.

Corona maatregelen: blijf thuis als je koorts hebt, hoest e.d. Blijf minimaal 1.5 meter uit elkaar, neem je eigen beker en drinken mee, leen geen gereedschap aan anderen uit.

Bij regen gaan de activiteiten niet door. Natuurlijk Delfland zorgt voor gereedschap. Het is raadzaam stevige schoenen en nauwsluitende kleding te dragen.

Informatie: Huub van 't Hart, 015 – 262 27 79, natuurlijkdeland@knnv.nl

Kijk voor de activiteiten in het hele kwartaal op onze site

Want het programma wordt regelmatig aangevuld.

[Klik hier](#)

Tuintips

Hoewel bomen in de winter in rust zijn komt bij sommige soorten de sapstroom al heel vroeg op gang. Vooral Esdoorn, Berk en Notenboom reageren door die worteldruk op snoeien met bloeden, dit kan de boom ernstig verzwakken. Deze bomen na 1 december niet meer snoeien en wachten tot na de laatste dag.

Sterrenhemel

14 december

03:45 en 05:15: Het maximum van de meteorenzwerm Geminiden vindt vandaag plaats. De meteoren van de Geminiden zijn gemiddeld snel, gelig van kleur, vaak helder en hebben korte sporen. Wanneer de radiant in het zenit zou staan, zouden er van deze zwerm naar verwachting gemiddeld zo'n 120 meteoren per uur vallen. Rond 2:30 uur staat de radiant van de zwerm in het hoogste punt (op 70°) aan de hemel.

17 december

00:11: De Maan staat 4,6° ten zuiden van de Pleiaden, in het sterrenbeeld Stier. De dichtste nadering gebeurt om 00:11, in onze streken op een hoogte van 56° boven de zuidwestelijke horizon en is dus goed te zien. De Maan is voor 96% verlicht.

19.04: Jupiters satelliet Io staat 3,2" ten noorden van Europa. Jupiter staat boven de zuidzuidwestelijke horizon, op een hoogte van 19°. De Zon staat 23° onder de horizon en het is goed donker.

22.39: Maan bedekt τ Tauri, een ster met een helderheid van +4,3m in het sterrenbeeld Stier. De ster wordt bedekt door de zeer dunne onverlichte rand van de Maan om 22:39 uur. Om 23:35 uur wordt deze weer zichtbaar aan de verlichte maanrand. In Utrecht staat de Maan dan 59°, respectievelijk 61° boven de horizon. De Maan is voor 99% verlicht.

18 december

03.15: De Maan is in het punt van zijn baan dat het verst van de Aarde ligt: het apogeum. De afstand tot de Maan bedraagt op dit moment 406320 km. De schijnbare diameter van de Maan is kleiner dan gemiddeld (29'24,6"), door de grotere afstand. De Maan is wassend, voor 99% verlicht en is 's avonds in het oosten of zuidoosten, rond middernacht in het zuiden en aan het einde van de nacht in het (zuid)westen, dus zo'n beetje de hele nacht, te zien.

19 december

05.35: Het is Volle Maan. De Maan staat tegenover de Zon aan de hemel. We zien hierdoor de Maan vrijwel de hele nacht, en de verlichte kant van de Maan is naar de Aarde gekeerd.

11.36: Venus is stationair in ecliptische lengte. De planeet keert zijn bewegingsrichting ten opzichte van de sterren om en gaat tegen de gangbare richting in bewegen

Afdelingswinkel, verkoopadres van de KNNV Uitgeverij en de Jeugdbondsuitgeverij
Bij KNNV uitgaven ontvangen leden 10% korting, bestel via natuurlijkDelfland@knnv.nl

Geluk zit in een groen hoekje
Genieten van meer natuur in je tuin
Auteurs: Suzanne de Boer en Nicolien de Rooij
€ 24,95
Inspiratie voor je eigen groene hoekje
Met originele ideeën voor terras, balkon en geveltuin
Groene vingers zijn niet nodig

Melarium ons clubhuis

Het Melarium, natuurhuis voor natuur, bijen en kunst; een plek waar je natuur, rust, ruimte en inspiratie vindt. Er zijn twee gebruikers Natuurlijk Delfland (1ste verdieping) en de Imkervereniging Delft (begane grond). Het Melarium is te bereiken via de Thijssesweg 11 in Delft. Hier aan het einde van de Thijssesweg staat het straatnaambord Melariumpad (fiets/voetpad). Na 10 minuten lopen of 3 minuten fietsen zie je het Melarium. Voor verhuur voor groepen tot tien deelnemers neem contact op met de beheerder van het Melarium, 06 - 13 07 07 14, natuurlijkDelfland@knnv.nl.

[Klik hier voor meer informatie](#)

TERUGBLIK: Waarnemingen

Waarnemingen

Ook waarnemingen zonder foto's blijven welkom.

Wij gaan er vanuit dat je je waarneming zelf meldt via www.waarneming.nl

05/12, **smienten**, ten zuiden van Tanthof, Freek Boon.

06/12, boom in hek, Bruun vd Steuijt.

07/12, stoepplantenliefhebber, Tanthof west, Aukje Gjaltema.

08/12, natuurgebiedje in Westland, Aad van Uffelen.

06/12, Hoe sterk een boom is kun je hier wel zien. Volledig in het gaas/hek vergroeid, Fortuna Schoemakerstraat, Bruun vd Steuijt. zie foto.

07/12, **wezel**, Kerkpolder, Bruun van der Steuijt.

08/12, prachtig, maar verwilderd natuurgebiedje ontdekt in Westland. Aad van Uffelen. Zie foto.

TERUGBLIK: Activiteiten

Plan Nieuwe Kooltuin

01/12 Nieuwe Kooltuin status onderzoekslocatie in Omgevingsvisie PN

De gemeenteraad van Pijnacker-Nootdorp heeft het verzoek om de locatie tussen de Kooltuin en de Noordeindseweg aan te wijzen als onderzoekslocatie overgenomen. Natuurlijk Delfland heeft samen met de in deze locatie gevestigde vier tuinders dit verzoek ingediend. Het verzoek wordt ondersteund door Vereniging voor Natuur- en Milieubescherming Pijnacker en de Bewonersorganisatie Delfgauw. De tuinders hebben het alternatief Nieuwe Kooltuin laten maken door landschapsarchitect Jos van de Lindenloof (zie foto). Met deze aanwijzing ontstaat nu de ruimte om de bestaande glastuinbouwbestemming te onderzoeken op toekomstvastheid en op

alternatieve bestemmingen, zoals wonen en natuur. Natuurlijk Delfland voert al geruime tijd actie om de ecologische verbinding tussen Buytenhout (Delftse Hout, Krekengebied, Bieslandse Bos, Dobbeplas en de Balij) en Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland (Groene Keizer, Groenzoom, Oude Leede, Akerdijkse Plassen, Schieveen) hier te realiseren. Voor zover mogelijk en gebruik makend van elke ruimte voor een groene verbinding die er nog is. Het plan Nieuwe Kooltuin zou de ruimte hiervoor langs de Noordeindseweg/Molensloot/Kooltuin aanzienlijk groter maken.

06/12 Bouwen in Natura2000-duinen

Natuurbescherming op papier ziet er anders uit dan natuurbescherming in de praktijk. Nederland telt al 7.190 vakantiehuisjes in beschermd natuurgebied, waarvan er 1.680 zijn gebouwd in de afgelopen vijftien jaar. [klik hier](#)

06/12, braakballen uitgeplozen

Door de studiegroep Zoogdieren is er voor de Zoogdiervereniging een partij braakballen uitgeplozen. Deze partij is nagekeken door Dick Bekker. Met name de woelmuizen zijn een lastige groep.

06 december, de appgroep Paddenstoelen is naar de Kapittelduinen geweest

Er zijn flink wat typische diensoorten gezien.

Het doel van deze appgroep is om met elkaar heel veel te leren van paddenstoelen. Je hoeft niet direct grote kennis van dit onderwerp te hebben wel verwachten we een actieve deelname. Belangstellenden die kennis willen maken met de studiegroep worden uitgenodigd een bijeenkomst bij te wonen. Als je wilt blijven komen is een lidmaatschap vereist. Opgeven is verplicht en vraag de locatie aan via paddenstoelen@delfland.knnv.nl

08/12, 20.00 – 22:00 uur: Bestuursvergadering

Er waren vier gasten: Aad van Uffelen, Frans Coppens, Karel Gort en Jos van Koppen.

- PROJECT INITIATIEFGROEP NATUURLIJK WESTLAND

Het project is goedgekeurd.

- STUDIEGROEP LICHENEN

Door corona heeft niet alles kunnen plaatsvinden, maar het aantal deelnemers is 25. Karel heeft meer binding met de KNNV Den Haag en gaat de studiegroep daarheen verhuizen. De deelname en activiteiten blijven wel breder gericht op Zuid-Holland.

- ARBORETUM HEEMPARK

De gemeente Delft heeft de waarde en het benodigde onderhoud niet goed op het netvlies.

Afglijden naar een doorsnee park ligt op de loer. We beraden ons op stappen om daaraan iets te doen samen met de andere partners in onder andere de Adviesgroep Arboretum Heempark.

08/12, Zienswijze Duinvallei het Watergat: geef het Watergat terug aan de natuur.

Natuurlijk Delfland en Bewonersorganisatie Monster Noord hebben een zienswijze ingediend op het ontwerpbestemmingsplan Watergat Monster. De eindconclusie is: "Vanwege de te verwachten toename van stikstofemissie die de bebouwing van Duinvallei het Watergat ongetwijfeld zal geven en die het landelijke en Europese beschermde Natura2000-gebied Solleveld zal aantasten; het niet oplossen van de woningnood voor starters en mensen met een modaal inkomen; de landelijke richtlijnen om de kust te beschermen en de dringende behoefte aan meer groen in het Westland, pleiten we ervoor duinvallei Watergat terug te geven aan de natuur." Zie foto Duinvallei het Watergat, dat direct grenst aan de duinen van natuur- en drinkwatergebied Solleveld.

Met meerdere fracties in de gemeenteraad, Westlandse prominenten als Jaap van Duin, Aad van Uffelen en o.a. voormalig VVD-fractievoorzitter Bart Waasdorp pleiten wij voor het wel bouwen van woningen vooral voor jeugd en ouderen op locaties, zoals de Gantelweg, waar de zittende tuinders te kennen hebben gegeven dat deze locatie in de toekomst niet levensvatbaar zal zijn voor de gewenste nieuwe duurzame glastuinbouw. Wij verwijzen ook naar het project Nieuwe Kooltuin in Delfgauw waar wij als Natuurlijk Delfland samen actie voeren met de vier tuinders daar om de locatie te ontwikkelen voor natuur en woningbouw. De Pijnackerse gemeenteraad heeft nu besloten om er een onderzoekslocatie van te maken.

Duinvallei het Watergat

08/12, de gemeenteraad van Pijnacker-Nootdorp heeft de omgevingsvisie vastgesteld

Het gaat om de omgevingsvisie Pijnacker-Nootdorp 2050 'Verbonden met elkaar' en het bijbehorend planMER
Natuurlijk Delfland heeft daar ook een reactie opgegeven. Als je deze wilt hebben stuur een email.

Participatieverslag

www.pijnacker-nootdorp.nl/omgevingsvisie

www.panoramapn.nl

omgevingsvisie@pijnacker-nootdorp.nl

Zie voor alle ruimtelijke plannen in Nederland, van gemeente, provincie en rijk

www.ruimtelijkeplannen.nl

11/12, Milieuplatform Pijnacker-Nootdorp

Na 15 jaar als vertegenwoordiger heeft Harry Hendriks zijn taak neergelegd in het Milieuplatform.
Wij zoeken geen opvolger voor deze taak omdat we geen verbeter mogelijkheden zien in de invloed van de adviezen die door het Milieuplatform zijn uitgebracht.
We zijn Harry heel dankbaar voor zijn zeer intensieve betrokkenheid bij het Milieuplatform.

11 december, 10:00 – 12:30 uur, knotten op de eendenkooi Groeneweg

Met een groep van 14 personen is er gestart met een paar druppels regen, werd snel droog en zonnig. Aan alle kanten vielen er boomtakken in het water en we hebben dan ook flinke rillen gebouwd met al ons knotwerk. Voor dit jaar was dit de laatste keer en in januari 2022 gaan we weer verder om het hier af te maken. Iedereen prettige feestdagen gewenst en weer fris in 2022 verder knotten.

Foto: Frans Herfs

Foto: Frans Herfs

Project Bescherm de bomen

De groep is naar het Arboretum-Heempark in Delft geweest om elkaar weer eens te spreken. Er komt ook spoedig een zoombijeenkomst. Als je daar bij wilt zijn geef je op via

natuurlijkdelfland@knnv.nl

Als je niet langer op de hoogte gehouden wilt worden stuur een email aan:

nieuwsbrief.delfland-request@knnv.nl?subject=unsubscribe

Verstuur een lege email, zonder daar iets aan te veranderen.

De Nieuwsbrief wordt gemaakt door de volgende personen

Kees van der Kraan, verwerken van inzendingen

Marian Barendtszen, e.a., de juiste benaming van soorten

Anna Kreffer, Soort van het Seizoen.

Louis van der Meijden, Tuintips

Huub van 't Hart, secretaris Natuurbescherming

Geert van Poelgeest, eindredactie en versturen

Het redactieadres is natuurlijkDelfland@knnv.nl zie ook briefhoofd.

TIPS

WUR-onderzoek: "De afgelopen 4 jaar is oppervlakte bos in Nederland met 1925 hectare (0,5%) afgenomen."

[klik hier](#)

Natuurinclusief toetsingskader voor herinrichting straten van Delfts bureau.

[klik hier](#)

Prof. Den Boer (VU): "PFAS-gehalte in vis uit Westerschelde is gigantisch". Het gaat om vis en geplukte groente (zeekraal en lamsoor) o.a. in her Natura2000-gebied Verdrongen Land van Saefthinge.

[klik hier](#)

Uitstoot CO2

[klik hier](#)

vacature zelfstandige tuinder in Delft

[klik hier](#)

Haal de natuur in huis met een natuurrijke tuin.

Om te genieten van de natuur. Of om haar te bestuderen en te beschermen. Natuurlijk Delfland maakt je wegwijs in de natuur.

Natuurlijk Delfland

delfland.knnv.nl

Natuurlijk Delfland is een actieve natuurvereniging.

Geef onze club draagvlak met je lidmaatschap.

[INSCHRIJFFORMULIER](#)

Delen mag

We vinden het fijn als je deze nieuwsbrief deelt met vrienden en bekenden die geïnteresseerd zijn in thema's als natuurstudie, natuureducatie en natuurbescherming in Delfland.